

4.17 Assistens Kirkegård

Københavnernes velfærd: Det sidste hvilested for Danmarks spidser.

Beskrivelse af kulturmiljøet

Kulturmiljøet omfatter Assistens Kirkegård.

Begrundelse

Assistens Kirkegård blev anlagt som følge af pladmangel på kirkegårdene inden for Københavns volde og åbnede i 1760. Kirkegården er kulturhistorisk bemærkelsesværdig for sin koncentration af gravminder for historisk betydningsfulde personer og er samtidig en offentlig park med stor lokal betydning.

Kirkegårdens historie og fremtræden i dag

Assistens Kirkegård var en sammenlægning af flere assistancekirkegårde i 1600- og 1700-tallet. Den ældste del ligger ved hjørnet Kapelvej/Nørrebrogade og omgives endnu delvist af den gamle hegnsmur.

Kirkegården var oprindeligt opdelt i lodder til de forskellige københavnske kirker, og skønt denne opdeling for længst er ophørt, kan sporene heraf stadig ses.

Bepantningen er særdeles varieret med både tætte skovlignende områder og mere luftige parkarealer, som i vid udstrækning anvendes rekreativt. Flere store enkelttræer vidner om kirkegårdens lange historie.

Assistens Kirkegård er kulturhistorisk vigtig på grund af de mange gravminder over betydelige personer fra forskellige tider, hvilket tiltrækker mange besøgende. Bebyggelsen i området bidrager til områdets helhedspræg med deres hhv. klassiske og nygotiske karaktertræk. Kirkegården fungerer i dag som en kombination af offentligt parkareal og aktivt begravelsesområde med stor kulturhistorisk og rekreativ værdi.

Bærende bevaringsværdier

- Den delvist retvinklede stistruktur og den gennemgående poppelallé.
- Anlæggets bebyggelse, herunder kapel, graverbolig, redskabshus og benhus, samt de ydre og indre mure med porte.
- Kirkegårdens historiske gravminder og -monumenter.
- Kirkegårdens beplantning i kraft af sin store artsvariation og varierende tæthed.

Sårbarhed

Kulturmiljøet er sårbart overfor udvikling, der ikke værner om de kulturhistoriske og landskabelige værdier og ikke tilgodeser kirkegårdens primære rolle som begravelsesplads. Kulturmiljøet er desuden sårbart overfor tilføjelser af byrumsinventar og småbygninger, der ikke er tilpasset kirkegårdens helhedspræg.

Nuværende sikring

- Kirkegården er sikret ved lov om Folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.
- Kirkegården som helhed er fredet efter naturbeskyttelsesloven.
- Kirkegårdsmurene mod Kapelvej, Nørrebrogade og Jagtvej mv., nogle indvendige mure mellem afdelingerne og en række bygninger er fredede.
- Ifølge en kommunal vedtægt, godkendt af Kirkeministeriet, skal kirkegården bestå til 2150.

Udviklingsmuligheder

Assistens Kirkegård vil bestå som begravelsesplads indtil år 2150. Kirkegården kan udvikles som musealt område, mindepark, lokalkirkegård og park indenfor rammerne af fredningen.

Lignende eksempler

Kulturmiljø 4.18 Vestre Kirkegård.

